

2025-2026

Kvalitetsrapport for barnehagene i Østre Toten kommune barnehageåret 2025 – 2026

Østre Toten
kommune

Innhold

Kvalitetsrapport for barnehagene i Østre Toten kommune barnehageåret 2025 - 2026.....	2
Innledning.....	2
Hva er kvalitet i barnehagen?	2
Barnehagenes kompetanse.....	4
Bemanningsnorm og pedagognorm	4
Antall barn og årsverk	5
Videreutdanning barnehageåret 2025-2026.....	5
Kompetanseutvikling	5
Lek.....	7
SBI (Se barnehagebarnet innenfra)	7
BTI (Handlingsveilederen for bedre tverrfaglig innsats).....	9
Språk	9
Kap. 8 i barnehageloven, retten til et trygt og godt barnehagemiljø.	11
Innholdet i barnehagen.....	12
Barn og foresattes medvirkning	12
Samarbeid med andre instanser.....	13
Høyt og lavt i barnehagen.....	13
Læringsmiljøteamet	13
Overgang barnehage – skole.....	14
Overgangssekk.....	14
Helhetlig innsatstrapp.....	15
Spesialpedagogisk hjelp	15
Brukerundersøkelser	15
Opptak	16
Tilsyn	16
Mål for kvalitetsarbeidet i Østre Toten.....	16
Oppvekst 2040.....	16
Kommunens verdigrunnlag.....	17
Mål og tiltak for barnehagene i Østre Toten.....	17
Satsningsområder i den enkelte barnehage.....	19
Oppsummering.....	22

Kvalitetsrapport for barnehagene i Østre Toten kommune barnehageåret 2025 - 2026.

Innledning.

Kvalitetsrapporten er skrevet for barnehageåret 2025-2026. Rapporten går årlig som orientering til politisk nivå.

Kvalitetsrapporten beskriver tilstand, mål og tiltak for områder det jobbes med i barnehagene dette barnehageåret. Grunnlaget som er brukt for innholdet i rapporten er overordnede føringer og strategier, barnehagelov og rammeplan, kommunens handlingsplan og økonomiplan 2023 – 2026 og kommuneplanens samfunnsdel, tallgrunnlag fra Barnehagedata og Basil, samt årsrapporten fra hver enkelt barnehage for 2025 – 2026.

Østre Toten har 12 barnehager, 6 kommunale og 6 private barnehager. Alle barnehagene deltar i styrernettsverk der barnehagemyndighet har veiledningsansvar og det samarbeides og deles rundt faglig utvikling og ny forskning på barnehagefeltet. Felles satsningsområder for barnehagene har de siste årene vært SBI (Se barnet innenfra), BTI (Handlingsveilederen for bedre tverrfaglig innsats), SLV (språk- og leseveilederutdanning), lek og overganger mellom barnehage og skole. Disse temaene er beskrevet senere i rapporten. Veiledning og ledelse har vært et satsningsområde i kompetansestrategien for 2025/2026 i samarbeid med de andre kommunene i regionen, samt Statsforvalter og INN (Universitetet Innlandet).

De tre overordnede målene for kunnskapssektoren er:

- Alle deltar i arbeids- og samfunnsliv.
- Alle har den kompetansen som de selv og samfunnet trenger.
- Samfunnet har tilgang til oppdatert kunnskap av høy kvalitet.

“Barnehagen skal, i samarbeid og forståing med heimen, vareta barna sine behov for omsorg og leik og fremje læring og danning som grunnlag for ei allsidig utvikling. Gode barnehagar kan bety mykje for at det einskilde barnet får ein god barndom, samstundes som det betyr mykje for moglegheitene barnet får vidare i livet, både i skulen og i arbeidslivet. Å gi alle barn eit godt barnehagetilbod er derfor noko av det viktigaste vi kan gjere som samfunn. Barnehagen legg grunnlaget for ein god oppvekst bygd gjennom ei heilskapleg tilnærming til barna si utvikling”. (Kunnskapsdepartementet Prop1 S (2023 – 2024).

Ut fra disse overordnede målene, rammeplanen og kommunes handlingsprogram jobber barnehagesektoren med sine satsningsområder og overordnede mål. Dette er beskrevet i rapporten.

Hva er kvalitet i barnehagen?

Barnehageloven og rammeplan for barnehager setter krav og rammer for barnehagetilbudet og kvalitet i barnehagen. Barnehagen skal være en pedagogisk virksomhet som anerkjenner og ivaretar barndommens egenverdi, og har en helhetlig tilnærming til barnas utvikling.

Sentrale punkter er:

- Trygt og godt barnehagemiljø som fremmer helse, trivsel, lek og læring.
- Systematisk arbeid der man reflekterer over og vurderer det pedagogiske arbeidet.
- Medvirkning og involvering av barn og foresatte.

Kunnskapsdepartementet har utviklet en strategi for barnehagekvalitet som skal bidra til at alle barn i hele Norge skal ha tilgang til et likeverdig barnehage tilbud av høy kvalitet: *“Barnehagen for en ny tid – Nasjonal barnehagestrategi mot 2030”*. Strategien skal bidra til bedre kvalitet gjennom økt kompetanse hos ansatte, god ledelse og tilstrekkelig bemanning.

Hva kvalitet er, eller hva kvalitet kan være i barnehage er et omstridt tema og diskuteres stadig. Barnehagekvalitet er et diffust og verdiladet begrep og dermed er det ingen enighet i hvordan kvalitet i barnehagene skal måles eller undersøkes.

«Hva som vurderes som god kvalitet, må sees i sammenheng med politiske prioriteringer og kulturelle forestillinger om hva som er en «god» barndom, og med subjektive oppfatninger om hva som er «bra for barn» (Rosenthal, 2003; Tobin, 2005) Pilotprosjekt – veiledning til barnehageeier for å styrke kvaliteten i barnehagen.

Kvalitetsbegrepet har lenge hatt fokus på kvantitet i form av barnehagedekning og strukturelle faktorer som lov- og planverk, krav til kompetanse, areal ol - krav som er målbare.

«Nyere forskning på barnehagekvalitet understreker betydningen av prosesskvalitet, som handler om hverdagslivsprosessene, og som dreier seg om samspill, relasjoner, lek og aktiviteter, innhold og lignende».

«Relasjoner mellom barnehagepersonalet og barna, og barna imellom, understrekes i litteraturen som særlig viktige kvalitetsindikatorer». Pilotprosjekt – veiledning til barnehageeier for å styrke kvaliteten i barnehagen.

En definisjon på **kvalitet i barnehagen** handler ofte om flere dimensjoner – både strukturelle forhold (som bemanning og fysiske rammer) og prosessuelle forhold (som relasjoner, pedagogisk innhold og barns trivsel). Her er en definisjon som favner bredt og er i tråd med norsk barnehageforskning og rammeplanen: *God kvalitet i barnehagen kjennetegnes av trygge, omsorgsfulle og stimulerende relasjoner mellom barn og voksne, et inkluderende og lekbasert læringsmiljø, samt en faglig kompetent personalgruppe som arbeider systematisk for å fremme barns trivsel, utvikling, danning og læring – i tråd med barnehagens verdigrunnlag og rammeplan.*

Barnehagenes kompetanse

	Barnehageåret 23/24		Barnehageåret 24/25		Barnehageåret 25/26	
	Barnehage-lærere	Fagarbeider (barne- og ungdoms-arbeider	Barnehage-lærere	Fagarbeider (barne- og ungdoms-arbeider	Barnehage-lærere	Fagarbeider (barne- og ungdoms-arbeider
Hele landet	41 %	23 %	42,20 %	22,70 %	42,2	22,8
Østre Toten	44 %	25 %	44,20 %	23,70 %	42,7	24,2
Bjørnsgård	49 %	20,20 %	48,50 %	20,30 %	49,5	21
Bonderud-bakken	39 %	19,20 %	33,30 %	20 %	33,6	21,6
Eventyråsen	46 %	13,90 %	49,50 %	13 %	42,7	18
Fredsvoll	43 %	24,90 %	42,40 %	28,20 %	42,4	13,1
Lena FUS	45 %	30,90 %	50 %	25,50 %	39,2	19,6
Steiner-barnehagen	39 %	0	36,10 %	0	36,4	0
Hoffsvangen	45 %	28 %	53,40 %	19,80 %	46,4	30,4
Nordli	45 %	32,10 %	38,90 %	39,50 %	44,8	38,3
Oliviabakken	56 %	14,60 %	45,7	32,60 %	55,6	44,4
Kolbu	40 %	44 %	44,10 %	33,90 %	41,3	31,7
Kapp	43 %	23 %	41,70 %	19,10 %	41,2	20,7
Vilberg	52 %	31,70 %	33,30 %	40 %	46,2	30,8

Bemanningsnorm og pedagognorm

	Barnehageår 23/24		Barnehageår 24/25		Barnehageår 25/26	
	Bemannings-norm	Pedagog-norm	Bemannings-norm	Pedagog-norm	Bemannings-norm	Pedagog-norm
Hele landet	5,7		5,7	13,5	5,7	
Østre Toten kommune	5,7	13	5,7	13,2	5,8	13,6
Bjørnsgård	5,8	12,1	5,8	11,9	5,9	12
Bonderud-bakken	5,4	14,2	5,6	16,8	5,3	15,7
Eventyråsen	5,8	12,5	6	12,1	5,9	13,8
Fredsvoll	5,8	13,8	5,7	13,3	5,8	13,6
Lena FUS	5,8	13,1	6	12,2	5,9	15
Steiner-barnehagen	5,3	14,1	5	15,3	4,9	14,7
Hoffsvangen	5,4	12,1	5,6	10,9	5,7	12,4
Nordli	5,7	12,5	5,5	14,2	6	13,3
Oliviabakken	6	10,9	5,8	13,3	6	11
Kolbu	5,9	15	6	13,8	6	14,5
Kapp	5,9	13,9	5,6	13,6	6	14,7
Vilberg	6	11,8	5,5	17,5	5,8	12,7

Antall barn og årsverk

	Barnehageår		
Antall barn som har plass i barnehage	23/24	24/25	25/26
Antall barn i barnehage	608	607	630
Totalt antall barn under 3 år som går i bhg	218	247	243
Barn i private barnehager	314	321	335
Barn i kommunale barnehager	294	286	295
Antall årsverk i kommunale barnehager	82,12	82.29	76,8
Antall ansatte i kommunale barnehager	111	106	109
Antall årsverk i private barnehager	88,67	90.91	94,4
Antall ansatte i private barnehager	108	106	123

Videreutdanning barnehageåret 2025-2026.

	Antall ansatte	Studie
Bjørnsgård	-	-
Bonderudbakken	-	-
Eventyråsen	-	-
Fredsvoll	-	-
Lena FUS	1	Spesialpedagogikk
Steinerbarnehagen		
Hoffsvangen	1	Juss for ledere
Nordli	-	-
Oliviabakken	-	-
Kolbu	1	Barns språkutvikling og språkmiljø i barnehagen
Kapp	1	Psykisk helse og livsmestring i barnehagen
Vilberg	-	-

Kompetanseutvikling

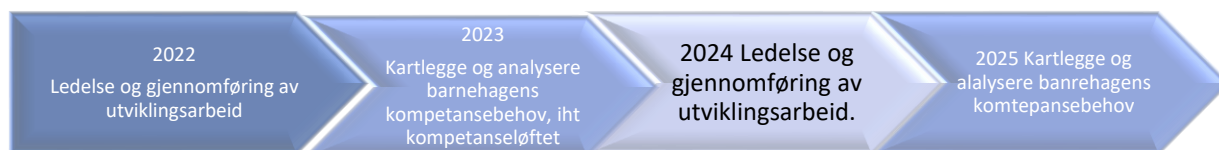
Kompetansesatsingen er et samarbeid mellom universitet- og høyskole (UH)- partner INN og kommunene Søndre Land, Nordre Land, Østre Toten, Vestre Toten, Gran og Gjøvik.

Rekomp satsingen tar utgangspunkt i Regjeringenes strategier: Barnehager mot 2023- strategi for barnehagekvalitet 2021-2030, og kunnskapsdepartementet sin reviderte strategi for kompetanse og rekruttering 2018-2022.

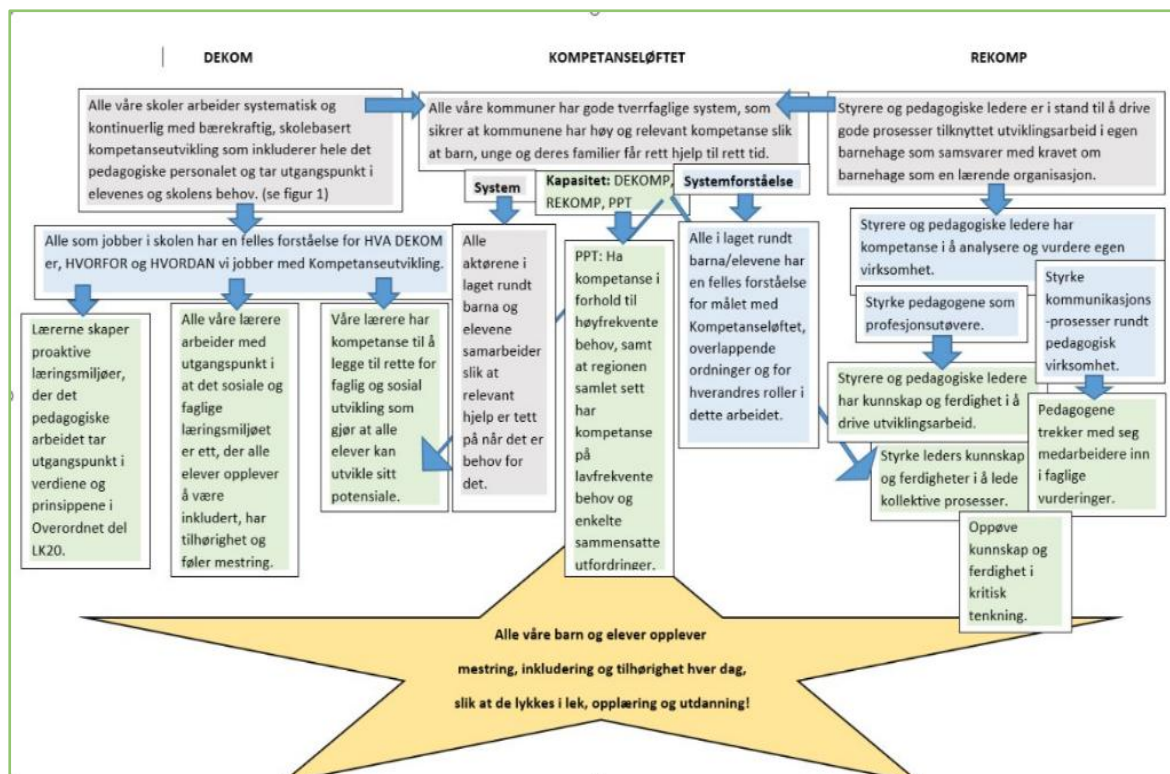
Tema for Gjøvikregionen

Målet med kompetanseutviklingen er at styrer og pedagogisk leder er i stand til å drive gode prosesser tilknyttet utviklingsarbeid i egen barnehage som samsvarer med kravet om barnehagen som en lærende organisasjon.

Kompetanseløftet for spesialpedagogikk og inkluderende praksis.

Målet med kompetanseløftet er å utvikle en praksis som fokuserer på barnas/elevens behov, og utvikles i dialog med de som arbeider med barn og unge.

Melding fra Stortinget, nr. 6 «Tett på tidlig innsats og inkluderende fellesskap i barnehage, skole og SFO», kom i 2019. Høsten 2021 startet vi et samarbeid med NTNU og kartla tjenestene; barnehage, skole og PP-tjenesten for hele Gjøvikregionen.

Østre Toten kommune ønsket å få kunnskap om praksisfeltets forståelse og kompetanse i forhold til tematikken, sette inn tiltak som åpner handlingsrommet og trygge barnehagelærerne og lærerne i deres roller. Vi ønsket også å avklare forventninger og rolleforståelse mellom barnehage/skole og PPT. Alle tjenestemrådeledere besvarte en Survey. I ettertid av Surveyen inviterte vi pedagoger i skole og barnehage til gruppeintervju ledet av NTNU.

Rapportene fra NTNU fra survey og gruppeintervju dannet grunnlaget for videre jobbing med styrere, rektorer, PP-tjenesten, barnehage- og skolekontor sammen med INN ved Bjørn O. Larssen.

Mål for arbeidet er:

- Vi skal ha en robust organisasjon der vi er trygge på vår egen kompetanse.
- Vi skal bruke etablerte rutiner og systemer.
- Alle barn skal ha en plass i fellesskapet.
- Vi skal jobbe med trygge relasjoner til alle barn.

Lek

Leken skal ha en sentral plass i barnehagen, og lekens egenverdi skal anerkjennes. Barnehagen skal gi gode vilkår for lek, vennskap og barnas egen kultur. Leken skal være en arena for barns utvikling og læring, og for sosial og språklig samhandling. Barnehagen skal inspirere og gi rom for ulike typer lek både ute og inne. Barnehagen skal bidra til at alle barn kan oppleve glede, humor, spenning og engasjement gjennom lek – alene og sammen med andre. Rammeplan 2017

Leken er en viktig del av barndommens egenverdi. Barn lærer gjennom lek, og er barns uttrykksform og samværsform. Leken kan stimulere barnets utvikling både språklig, emosjonelt, sosialt, motorisk og kognitivt. Leken er med på å lære barna hvordan verden fungerer sosialt og fysisk, og hvordan de forholder seg til andre mennesker.

LEK hentet fra barnehagenes årsrapport:

Barnehagene legger stor vekt på lek som den viktigste arenaen for barns utvikling, læring og trivsel. Lekemiljøene tilpasses barnas alder, modenhet, interesser og behov, og barna får medvirke i valg av aktiviteter og utforming av lekemiljøet. Det legges til rette for ulike lekformer som rollelek, konstruksjonslek, regellek og frilek, både inne og ute.

De ansatte har en aktiv og bevisst rolle i leken gjennom tilstedeværelse, støtte, veiledning og deltakelse. Samtidig arbeides det med å finne en god balanse mellom å støtte leken og å gi barna rom til å leke selvstendig. Voksenrollen i lek er et kontinuerlig tema for refleksjon, observasjon og faglig utvikling.

Barna deles ofte inn i mindre grupper basert på alder, interesser og utviklingsnivå. Dette bidrar til økt deltakelse, bedre relasjoner, større trygghet og lettere inkludering i lekfellesskapet. Smågrupper brukes også for å støtte barn som trenger hjelp til å komme inn i lek eller bygge vennskap.

Barnehagene arbeider aktivt med å skape inkluderende lekemiljøer der alle barn opplever tilhørighet og mestring. De voksne forebygger og følger opp konflikter, mobbing og utestenging, samtidig som de støtter barna i utviklingen av sosial kompetanse, robusthet og gode relasjoner.

Det fysiske lekemiljøet videreutvikles jevnlig gjennom innkjøp av leker og tilpasning av lekesoner, både inne og ute. Turer, aktiviteter og felles opplevelser gir barna et felles erfaringsgrunnlag som styrker leken. Gjennom lek, utforskning, sansing og deltakelse får barna mulighet til å lære, oppleve glede, utvikle selvstendighet og erfare fellesskap.

SBI (Se barnehagebarnet innenfra)

"Se barnehagebarnet innenfra" og "Se eleven innenfra" er et satsningsområde både for barnehager og skoler i kommunen slik at barna møter de samme **grunnverdiene** i hele utdanningsløpet.

To ansatte i hver barnehage og skole er sertifisert som SBI/SEI veileder. De sertifiserte ansatte har ansvar for implementering og vedlikehold av metoden til alle ansatte i egen barnehage og skole.

SBI gir de ansatte en fordypning i hvordan man bruker utviklingspsykologi og relasjonskompetanse for alle barn i barnehagen, men likevel særlig for de barna som trenger de trygge relasjonene aller mest. De ansatte får kunnskap om hvordan de kan tilrettelegge hverdagen for alle barn, men for følgende grupper spesielt:

- Barn med temperamentsmessige utfordringer
- Barn med belastende omsorgserfaringer.

Fokuset blir også rettet mot situasjoner som mange opplever som utfordrende, f.eks. situasjoner preget av rutiner eller konflikt og stress.

Det er alltid de voksne som har ansvaret for relasjonen mellom seg og barnet, og barnet trenger først og fremst vår godhet og vennlighet i alle situasjoner. Det å være vennlig betyr ikke at vi alltid må være venner, men at den voksne tar ansvar og tar ledelsen i situasjoner der det er nødvendig. Relasjonsarbeid tar tid. Målet med dette arbeidet er at det gir barna trygghet, og denne trygge grunnmuren trenger de for å lære, og for å utvikle seg til robuste mennesker som mestrer livene sine som barn og ungdom.

- Høsten 2025 ble det avholdt felles fagdag for barnehage og skole med Tilknytningspsykologene, som består av Ida Brandtzæg og Stig Torsteinson. De har utviklet "Se innenfra"-modellen for barnehage og skole i Norge, Sverige og Danmark og reiser rundt for å holde kurs og foredrag om modellen. Dagen ble gjennomført som en kombinasjon av *fordypning i og repetisjon av SBI* (Se Barnehagebarnet Innenfra) og SEI (Se Eleven Innenfra). Fokuset var hvordan vi kan møte barn på en måte som fremmer trygghet, tilhørighet og mestring – også når de utfordrer oss.

Barnehagenes jobbing med SBI, hentet fra barnehagenes årsrapport:

Barnehagene har i løpet av barnehageåret arbeidet systematisk med SBI gjennom refleksjon, faglig påfyll, repetisjon av teori og regelmessige drøftinger av praksis. Arbeidet har i stor grad vært rettet mot å styrke personalets relasjonskompetanse, mentaliseringsevne og evne til å forstå barns og foreldres følelsesuttrykk.

Flere barnehager trekker frem at SBI-begrepene er blitt en naturlig del av hverdagen og det pedagogiske språket. Det har vært arbeidet med case, refleksjoner og diskusjoner på personalmøter og planleggingsdager, samt oppfølging av fagdag med Tilknytningspsykologene. Enkelte har gjennomført repetisjonsrunder av SBI med større vekt på refleksjon og diskusjon enn tidligere, mens andre har gjennomført kursrekker for nyansatte og fått veiledning innen traumebevisst omsorg.

Arbeidet har bidratt til at personalet opplever økt trygghet i å dele utfordrende situasjoner, større bevissthet rundt egen praksis og en sterkere evne til å se bak barns atferd. Flere beskriver at miljøet har blitt mer mentaliserende, med økt fokus på positive, nære og trygge relasjoner til barn og familier.

Noen suksessfaktorer har vært:

Den tydeligste suksessfaktoren er at SBI har blitt en integrert del av barnehagenes kultur gjennom felles kompetanse, systematisk refleksjon og et felles språk som styrker relasjonsarbeidet med både barn, foreldre og kolleger. Det har ført til:

- * Felles kompetansegrunnlag
- * Systematisk refleksjon og repetisjon
- * Overføring fra teori til praksis
- * Psykologisk trygghet i personalgruppen
- * Åpen delingskultur
- * Ledelsesforankring
- * Økt mentalisering og relasjonskompetanse
- * Faglig støtte og veiledning

BTI (Handlingsveilederen for bedre tverrfaglig innsats).

I Østre Toten kommune skal modellen for bedre tverrfaglig innsats, BTI-modellen brukes for å sikre tidlig innsats i arbeid med barn og unge. Dette er en samhandlingsmodell for tjenester som møter gravide, barn, unge og foreldre det er knyttet undring eller bekymring til. Hensikten med BTI-modellen er å kvalitetssikre helhetlig og koordinert innsats uten at det blir brudd i oppfølgingen. BTI bidrar til tidlig innsats, samordning og medvirkning. Modellen skal sikre at ansatte blir ansvarliggjort og får handlingskompetanse til å fange opp og følge opp, fra tidligst mulig tidspunkt, med foreldresamarbeid, uten oppfølgingsbrudd og med dokumentert effekt.

Hva har barnehagene jobbet spesielt med innenfor BTI, hentet fra barnehagens årsrapport:

Dette barnehageåret har barnehagen hatt et sterkt fokus på tidlig innsats, tverrfaglig samarbeid og godt foreldresamarbeid i tråd med BTI-modellen. Det har vært tett samarbeid med en rekke instanser, blant annet PPT, helsestasjon, barnevern, skole, BUP, habiliteringstjenesten, logoped og andre fagmiljøer. Barnehagen har arbeidet aktivt med å gjøre BTI kjent blant ansatte og foreldre, og har styrket kompetansen i bruk av handlingsveilederen og kartleggingsverktøy knyttet til bekymring for barn.

Det har vært særlig oppmerksomhet på barnas trivsel, utvikling og behov gjennom systematiske observasjoner og tidlig dialog med foresatte. Barnehagen har også arbeidet med å videreutvikle organiseringen av barn og ansatte gjennom mindre grupper, tydeligere rammer og økt samarbeid på tvers av avdelingene. Målet har vært å skape et inkluderende miljø der ulike barn får rom til å utvikle seg ut fra egne forutsetninger. Resultatet beskrives som trygge barn, trygge ansatte, høy trivsel og gode relasjoner til foreldrene.

Noen suksessfaktorer har vært:

- Tidlig innsats og felles undring
- Tett og tillitsfullt foreldresamarbeid
- Sterkt tverrfaglig samarbeid
- Kompetente og læringsorienterte ansatte
- Økt kunnskap om BTI og handlingsveilederen

Språk

Det er utarbeidet en felles språkfokusplan for oppvekstsektoren i Østre Toten kommune og omhandler alle barn 0-16 år på språk. Målet er blant annet at alle barn skal oppleve trygghet og gjenkjennelighet i erfaring, læring og opplæring i en god og allsidig språkutvikling. Med planen ønsker vi at oppvekstsektoren i kommunen jobber for en helhetlig tilnærming og for å sikre gode overganger fra helsestasjon til barnehage, innad i barnehagen, overgang barnehage – skole og barneskole - ungdomsskole.

Planen skal sørge for progresjon, helhet og sammenheng i hele løpet fra barnehage og ut grunnskolen. Planen legger opp til en god begynneropplæring og seinere systematisk kartlegging. Med dette kan vi legge til rette for enda bedre

Språkplan 0-16 år i Østre Toten kommune

Illustrasjon: Copilot

forutsetninger for en ønsket positiv utvikling for alle barna i kommunen. De tverrfaglige instansene som har utarbeidet planene er; helsestasjon, barnehage, skole, PPT og biblioteket. Planene er revidert og oppdatert våren 2025 og finnes i sin helhet på kommunens hjemmeside, [her](#).

Etterutdanning av språk- og leseveiledere 2025-2027 (SLV): Dette er ett samarbeid mellom Universitet Innlandet og kommuner innen Gjøvikregionen for lærere i barnehage og barne- og ungdomsskole. Formålet med denne etterutdanningen er at språkkontakter og språk- og leseveiledere etablerer og videreutvikler kompetanse innen språk- og leseveiledning. Fagområder som vektlegges er språklig styrking, språklig bevissthet, lese- og læringsstrategier, og vansker med innlæring av språk, lesing og skriving. Gjennom arbeid med de ulike fagområdene, sammenhengene mellom dem, flerspråklighet og fokus på veiledning, vil språkkontakter og språk- og leseveiledere utvikle relevant kompetanse som kan anvendes i barnehager og skoler, tilpasset barns og elevers forutsetninger og behov.

Språkfokus, hentet fra barnehagenes årsrapport:

Barnehagene har hatt et tydelig og systematisk fokus på språk, språkmiljø og språkutvikling gjennom hele året. Kompetansen i personalgruppen er styrket gjennom videreutdanning innen språkutvikling og språkmiljø, SLV-utdanning og kontinuerlig kompetansedeling i personalmøter. Språkarbeidet er integrert i hele barnehagehverdagen og ses ikke som et eget fagområde, men som en naturlig del av lek, samspill, rutinesituasjoner og planlagte aktiviteter.

Det er lagt stor vekt på de voksnes rolle som språkmodeller. Ansatte arbeider bevisst med eget språk, benevning, samtaler og støtte til barns kommunikasjon. Gjennom lek, høytlesing, sang, rim, regler, eventyr, fortellinger, musikk og bruk av konkrete får barna rike muligheter til å utvikle språk, begrepsforståelse og kommunikasjonsferdigheter.

Flere barnehager samarbeider tett med logoped for å styrke både kompetansen i personalgruppen og oppfølgingen av barn som trenger ekstra språkstøtte. Det brukes ulike verktøy som Snakkepakken, Språksprell, ASK, TRAS, billedstøtte, dagtavler og observasjonsskjemaer for å støtte barnas språkutvikling.

Leken trekkes fram som en særlig viktig arena for språkutvikling. De voksne deltar aktivt i lek, setter ord på handlinger, støtter dialog og bidrar til at leken får større innhold, lengre varighet og flere språklige utfordringer. Arbeid i små grupper brukes også for å legge til rette for gode samtaler og tett oppfølging.

Måloppnåelse knyttet til arbeidet med språkplanen:

Språkplanen brukes aktivt som et arbeidsverktøy for ansatte i planlegging og gjennomføring av det pedagogiske arbeidet.

Den danner grunnlag for observasjon, kartlegging og vurdering av barnas språkutvikling ut fra alder og individuelle forutsetninger.

Flere barnehager har språkkontakter som holder språkfaglige temaer aktuelle i personalgruppen.

Språkkontakter har utviklet egne observasjonsskjemaer basert på språkplanen, som brukes til dokumentasjon og oppfølging av hvert enkelt barn.

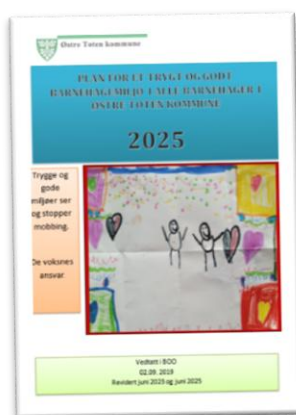
Fokus på språkstimulering er synlig i årsplaner og månedsplaner gjennom konkrete mål og tiltak.

Innhold fra SLV-utdanning og annen kompetanseheving kobles direkte til språkplanens mål og implementeres i praksis.

TRAS brukes som støtte ved observasjon og undring rundt barns språkutvikling.

Språkplanen bidrar til å sikre en felles forståelse og en systematisk tilnærming til språkstimulering på tvers av avdelinger.

Kap. 8 i barnehageloven, retten til et trygt og godt barnehagemiljø.

Alle barnehagene i Østre Toten har sammen jobbet frem en felles plan for dette arbeidet. Planen blir evaluert og redigert jevnlig. Kap. 8 har vært temabasert tilsyn de to siste årene og gjennomført i 4 av kommunenes barnehager.

Felles plan for et trygt og godt barnehagemiljø for alle barnehagebarn i Østre Toten kommune er revidert våren 2025 og den ligger på kommunens hjemmeside, [her](#).

Rett til et trygt og godt barnehagemiljø:

Barnehagene arbeider systematisk for å sikre et trygt og godt psykososialt miljø gjennom stabile og tilstedeværende ansatte, høy relasjonskompetanse og tett samarbeid med foreldrene. Trygge relasjoner mellom barn, ansatte og foresatte står sentralt, og det legges vekt på tidlig innsats, god struktur, små grupper og aktiv voksenstøtte i lek og hverdagsaktiviteter.

Foreldresamarbeidet er tett og preges av åpen dialog, veiledning og felles ansvar for barnas trivsel og utvikling. Barnehagene har særlig fokus på å støtte familier som møter ekstra utfordringer, og samarbeider med foresatte om tiltak når barn trenger ekstra oppfølging.

Ansatte arbeider forebyggende gjennom observasjon, relasjonskartlegging, barnesamtaler og ulike pedagogiske verktøy og programmer. Konflikter håndteres på en anerkjennende måte med mål om å hjelpe alle involverte barn, samtidig som barna får støtte til følelsesregulering, sosial kompetanse, vennskap og inkludering.

Barnehagene legger til rette for mestring, selvstendighet og gode fellesskap gjennom deltakelse i lek og daglige aktiviteter. Ved behov settes det inn individuelle tiltak, aktivitetsplaner og samarbeid med eksterne faginstanser. Et gjennomgående mål er at alle barn skal oppleve trygghet, tilhørighet, respekt og utvikle en god selvfølelse.

Metoder for kartlegging og observasjon av barnehagemiljøet:

- * Relasjonskartlegging av barn-barn og barn-voksen.
- * Bruk av Kari Papes metode for relasjonskartlegging.
- * Observasjonsverktøy som «Bussen» og «Relasjonshjulet».
- * Barnesamtaler om trivsel og opplevelser.
- * Systematiske observasjoner av lek, samspill og trivsel.
- * CLASS-observasjoner (interne og eksterne).
- * Pedagogiske rapporter og kartlegging av personalkvalitet.

Innholdet i barnehagen.

Lov og rammeverk

Rammeplan for barnehagen er en forskrift til barnehageloven (Utdanningsdirektoratet, 2017). Rammeplanen sier noe om verdigrunnlaget som barnehagene bygger på, formål og innhold, samt utdyper barnehagens fagområder. Rammeplanen er godt innarbeidet og er styrende for all virksomhet i barnehagen. Det er barnehageeier som har ansvar for å sikre et helhetlig barnehage tilbud av god kvalitet, og påse at rammeplanen følges gjennom veiledning og tilsyn.

Barnehagene i Østre Toten kommune har egen årsplan. Årsplanene er utarbeidet med utgangspunkt i rammeplanen og er et verktøy for ansatte til å jobbe for å sikre en systematisk pedagogisk praksis i tråd med Lov om barnehager og rammeplan for barnehagen. Årsplan er også et utgangspunkt for foreldrenes medvirkning, grunnlag for kommunalt tilsyn og en informasjon til politikere. Kommunale barnehager har en felles mal for årsplan med en del felles innhold i tillegg til barnehagens eget særpreg.

Barn og foresattes medvirkning

Det viktigste for å sikre barnas medvirkning er å følge barnas initiativ i hverdagen. Å være til stede med barna, lytte, observere og være fleksibel er alle viktige komponenter i dette. Barnesamtaler som verktøy benyttes også med de eldste barna. I barnehageloven står det at det skal jobbes med medvirkning på følgende måte:

"Barn i barnehagen har rett til å gi uttrykk for sitt syn på barnehagens daglige virksomhet og i saker som gjelder dem selv. Barn skal jevnlig få mulighet til aktiv deltakelse i planlegging og vurdering av barnehagens virksomhet. Barnets synspunkter skal tillegges vekt i samsvar med dets alder og modenhet. I alle handlinger og avgjørelser som gjelder barn i barnehagen, skal hva som er best for barnet, være et grunnleggende hensyn" (Lov om barnehager § 3).

Barns medvirkning er også hjemlet i Barnekonvensjonen punkt 12. *Alle barn har rett til å si sin mening, og den skal bli tatt på alvor. Barn har rett til å uttrykke sine meninger i alle saker som angår dem. Barnets meninger skal tillegges vekt i samsvar med barnets alder og modenhet.*

Foreldrenes medvirkning: *«Barnehagen skal i samarbeid og forståelse med hjemmet ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og danning som grunnlag for allsidig utvikling, jf. barnehageloven § 1».*

Foreldresamarbeidet sikres gjennom digital formidling ved Mykid i kommunale barnehage og Kidplan i private barnehager, daglig dialog med foresatte ved henting og levering. Foreldrenes medvirkning ivaretas også gjennom FAU og SU, i tillegg til foreldresamtaler, foreldremøter og sosiale arrangement i regi av barnehagen.

Foreldresamarbeid krever god dialog og gjensidig respekt. Samarbeidet er viktig for at vi sammen skal jobbe til det beste for barnet og sikre god trivsel og utvikling. Foreldreutvalg og Samarbeidsutvalg er en lovpålagt arena for foresattes medvirkning.

Samarbeid med andre instanser

Barnehagene i Østre Toten samarbeider med andre instanser i kommunen, som barnevern, PP-tjenesten, fysio- og ergoterapitjenesten, helsestasjon og andre spesielt når det gjelder enkeltbarn. Målet med tverrfaglige møter er bedre samhandling mellom tjenestene på systemnivå til barnas beste. Møtene blir avholdt med faste deltakere og fast struktur. Det settes opp ca. 9 møter i året.

Høyt og lavt i barnehagen

Tiltak for å fremme fysisk aktivitet, motorikk, sansning og ro i egen kropp for barnehagebarn, i samarbeid mellom Fysio- og ergoterapitjenesten og Tjenesteområde barnehage i Østre Toten

Kunnskapsgrunnlaget:

- Fysisk aktivitet i tidlig barnealder fremmer sosial deltakelse, trivsel, læring og helse.
- Aktiv lek og sanse med hele kroppen er en viktig del av barneårene.
- Samtidig er det viktig å lære å finne ro i egen kropp og finne en balanse mellom aktivitet og hvile.
- Fysisk aktivitet – beskyttende faktor mot psykisk uhelse.
- Gode vaner for fysisk aktivitet etableres tidlig i livet.

Hovedmål: Økt systematikk i jobben med fysisk aktivitet, sansing og motorikk som en grunnleggende byggestein i barnets utvikling i de barnehagene som deltar i prosjektperioden.

De barnehagene som har deltatt i prosjektet er Vilberg barnehage, Kolbu barnehage, Hoffsvangen barnehage, Eventyråsen barnehage og Kapp barnehage. Gjennom månedlige tema, veiledning og forslag til aktiviteter i barnehagen legges det opp til økt fokus på bevegelse, pulsøkning og ro. Vi vet at fysisk aktivitet i tidlig barnealder fremmer sosial deltakelse, trivsel, læring og helse.

Læringsmiljøteamet

Teamet er tverrfaglig sammensatt og består av to veiledere, en barnehagelærer/spesialpedagog og en barnevernspedagog, begge med erfaring innen veiledning. Disse to er veiledere med ulik barnefaglig bakgrunn, noe som danner et bredt grunnlag for veiledningene.

Læringsmiljøteamet (LMT) er et lavterskeltilbud for alle barnehager og hele grunnskolen i Østre Toten kommune. LMT er spesielt opptatt av å bruke tid til å se på det sosiale samspillet som er etablert mellom voksen-barn/elev og innad i barnegruppa/elevgruppa og de ulike mekanismene som oppstår i dette samspillet. Gjennom dette arbeidet bidrar LMT med observasjoner og kartlegging av relasjoner, gruppe-/klasseledelse og voksenrollen. Læringsmiljøteamet arbeider på systemnivå, og ser i alle saker på hele barnegruppa/klassen. Målet er at arbeidet skal føre til positive endringer i barne-/elevgruppa og for det enkelte barn.

Læringsmiljøteamet har ledet arbeidet med overgangen fra barnehage til skole.

Overgang barnehage – skole

Formålet med overgangsrutiner er å sikre gode overganger og å styrke sammenhengen i hele utdanningsløpet for barn og unge i Østre Toten kommune.

Hensikten med rutinene er å:

- Sikre alle barn/elever en trygg og god start på barneskolen/ungdomsskolen.
- Skape et helhetlig og sammenhengende utdanningsløp.
- Overføre informasjon til beste for barnet/ eleven, etter samtykke.
- Sikre et godt tverrfaglig samarbeid der det er behov for det.
- Sikre videre samarbeid med foreldre/foresatte.

Føringer for overgangsarbeidet:

Det praktiske samarbeidet i forbindelse med overgangene er forankret i lov.

«Barnehageloven § 2a. Plikt til å samarbeide med skolen om overgangen fra barnehage til skole.

Barnehagen skal samarbeide med skolen om barnas overgang fra barnehage til skole og skolefritidsordning, jf. opplæringsloven § 13-5 og privatskoleloven § 5-5. Samarbeidet skal bidra til at barna får en trygg og god overgang. Barnehagen må ha tillatelse fra barnets foreldre for å utlevere personopplysninger om barnet til skolen».

Opplæringsloven § 13-5. "Plikt til å samarbeide med barnehagen om overgangen til skolen.

Skolen skal samarbeide med barnehagen om barna sin overgang fra barnehage til skole og skolefritidsordning. Samarbeidet skal bidra til at barna får en trygg og god overgang.

Skoleeieren har hovedansvaret for samarbeidet og skal utarbeide en plan for overgangen fra barnehage til skole og skolefritidsordning.»

Samarbeidet om overgangen har også en forebyggende effekt. Alle overganger i livet kan i seg selv være kritiske. Overgangsrutinene er utarbeidet på bakgrunn av eksisterende praksis med et godt samarbeid mellom skole, barnehage, PPT og Læringsmiljøteamet.

Rutinene er minimumsløsningen som alle kommunens private og kommunale barnehager og skoler i Østre Toten forplikter seg til å følge. Ønsker man et utvidet samarbeid utover minimumsløsningen er det mulighet for det.

Overgangsarbeidet er forankret i barnehage- og skoleledelse ved barnehagesjef og skolesjef.

Overgangssekk

Muligheten til å utvikle overgangssekken oppsto gjennom midler fra Tillitsreformen, med særlig fokus på tverrfaglig samarbeid. Østre Toten valgte å bruke Tillitsreformen til å styrke og videreutvikle overgangen mellom barnehage og skole.

Målet med overgangssekken er at barn skal bli kjent med sanger, leker og historier i barnehagen som de igjen møter når de begynner i 1. klasse. En overgangsryggsekk kan være med å lette samarbeidet rundt overgangen mellom barnehage og skole. For barna kan sekken være med på å redusere stress og usikkerhet i overgangen. Sekken skal bidra til bedre overgang også for flerspråklige barn.

Overgangsryggsekken er lett å bruke – man trenger verken kurs eller sertifisering. Det gis stor fleksibilitet i forhold til hvordan innholdet kan brukes.

Hver barnehage, 1. trinn og SFO på skolene har hver sin sekk. I tillegg har Østre Toten Folkebibliotek en sekk.

En arbeidsgruppe med: Une Fremstad, Siri Mette Willerud fra læringsmiljøteamet, 1. trinnsledere Ingeborg Leirdal fra Kolbu skole og Maren Sofie Røise fra Hoffsvangen skole, pedagogiske ledere Elisabeth Vingebacken fra Hoffsvangen barnehage og Ann Kristin Husøy fra Nordli barnehage har bidratt til utviklingen av innholdet i sekken. Sekken ble tatt i bruk i skole og barnehage høsten 2025. Tilbakemeldingene fra de ansatte etter det første året er gjennomgående svært positive.

Overgangssekken oppleves som et nyttig og lett tilgjengelig verktøy som skaper gjenkjennelse, trygghet og engasjement hos barna i overgangen fra barnehage til skole. Innholdet beskrives som aldersadekvat, variert og samlende, og flere fremhever at barna kjenner igjen materiellet fra barnehagen og derfor møter skolestarten med større trygghet. Overgangsbamsen Eddy fungerer som en god inngang til samtaler om skolestart, fellesskap og nye erfaringer. Enkelte ønsker mer muntlig informasjon om opplegget, men samlet sett vurderes overgangssekken som et verdifullt bidrag til en god overgang mellom barnehage og skole.

Helhetlig innsatstrapp.

Den helhetlige innsatstrappa viser grad av inngripen i innbyggernes liv. Målet er å styrke de lavere trinnene i innsatstrappa ved å gjøre smarte grep øverst i trappa. Barnehager er på de laveste trinnene i trappa.

Trinn 1 – attraktive og aktive lokalsamfunn. Tilhørighet, mangfold og trivsel.

Trinn 2 – helsefremmende og forebyggende aktivitet. Folkehelse, aktiv i eget liv, trygghet og mestring.

Trinn 3 – tidlig innsats. Mestring i hverdagen.

Trinn 4 – meningsfull og inkluderende hverdag. Opplæring, aktivitet og arbeid.

Trinn 5 – boliger.

Trinn 6 – mestre egen hverdag i hjemmet.

Trinn 7 – bistand i hjemmet. Målrettede, fleksible og tidsbegrensede tiltak.

Trinn 8 – boliger med fellesfunksjoner. Nye boformer, samlokaliserte boliger med mulighet for oppsøkende tjenester.

Trinn 9 – tidsbegrenset opphold i institusjon. Rehabilitering, utredning, avlastning og kommunal øyeblikkelig hjelp, behandling ved livets slutt.

Trinn 10 – boliger med mulighet for døgntjenester. Samlokaliserte boliger med fellesareal og areal for personalbase.

Trinn 11 – bolig og institusjon. Omfattende helse- og omsorgsbehov.

Spesialpedagogisk hjelp

Vi har barn som har behov for spesialpedagogisk hjelp etter barnehageloven § 31 og tendensen fra 2024 er at det er en nedgang i behovet fra 2024(av 307 barn hadde 18 barn spes ped og i 2025 har 16 barn av 630 behov for spes ped) Det er PP-tjenesten som utarbeider sakkyndig vurdering på enkeltbarn basert på barnehagens henvisninger og egne observasjoner av barnet. Barnehagesjef fattar vedtak om spesialpedagogisk hjelp til enkeltbarn på bakgrunn av den sakkyndige vurderingen. Den spesialpedagogiske hjelpen utføres av både spesialpedagoger og fagarbeidere/assistenter. Det er et eget spesialpedagogisk team som er tilsatt i PP-tjenesten. Spesialpedagogene fordeles årlig til alle barnehagene på bakgrunn av sakkyndig vurdering og vedtak om spesialpedagogisk hjelp.

Den øvrige spesialpedagogiske hjelpen er det barnehagens ansatte som tar seg av, da på toppen av bemanningsnorm slik at det tilfaller det enkelte barn. Samarbeidet med andre instanser fungerer godt rundt disse barna.

Brukerundersøkelser

Gjennom Utdanningsdirektoratets foreldreundersøkelse får foresatte i barnehager si sin mening om læring og trivsel.

De fleste barnehagene gjennomfører foreldreundersøkelsen hvert 2. år og andre gjennomfører hvert år. I 2026 ble undersøkelsen gjennomført i januar og offentliggjort 19. februar.

2024	Tilfredshet, totalscore	2025		2026
Hele landet:	4,5	Hele landet:	4,5	4,6
Lena FUS	4,8	Lena FUS	4,7	4,5
Eventyråsen	4,8	Eventyråsen	4,6	4,7
Fredsvoll	4,9	Fredsvoll	4,8	4,9
		Bjørnsgård	4,8	
		Kapp	4,2	
		Bonderudbakken	4,7	4,8
		Steinerbarnehagen	4,8	
		Hoffsvangen	4,4	4,3
		Kolbu	4,7	4,7
		Nordli	4,2	
		Oliviabakken	4,5	
		Vilberg	4,9	
		Østre Toten kommune snitt	4,6	

Opptak

Dette barnehageåret har vi gjennomført ett opptak. Hovedopptaket har søknadsfrist 1.mars og med barnehageoppstart fra 1.august og utover høsten.

Opptakskriteriene er hjemlet i barnehageloven § 16, samt vedtekter for den enkelte private barnehage og vedtekter for kommunale barnehager.

Tilsyn

Vi har hatt tilsyn i sektoren dette barnehageåret.

Barnehagesjef har rollen som barnehagemyndighet, og i denne rollen ligger et tilsynsansvar. For å sikre likeverdig behandling av alle barnehager, både kommunale og private, er det inngått et vertskommunesamarbeid med Vestre Toten. Dette er politisk behandlet i begge kommuner.

Vestre Toten har ført tilsyn på barnehageloven § 42 i to barnehager i kommunen. Vi fikk ingen avvik i kommunal barnehage og et avvik i privat barnehage som nå er lukket.

Mål for kvalitetsarbeidet i Østre Toten

Barnehageloven og rammeplan for barnehager er styrende for barnehagens mål. Andre satsninger på nasjonalt nivå som er styrende for målbildet er Kunnskapsdepartementets overordnede mål for kunnskapssektoren og nasjonal barnehagestrategi mot 2030.

På kommunalt nivå er handlingsprogram og økonomiplan 2024 – 2027 og kommuneplanens samfunnsdel førende for hvilke mål barnehagene skal styre mot. De overordnede dokumentenes mål er bearbeidet til mål og tiltak for barnehagene i Østre Toten som beskrevet senere i dokumentet. Mål og tiltak for barnehagene i Østre Toten er et samarbeid mellom alle barnehagene i kommunen.

Oppvekst 2040.

Strategidokumentet Oppvekst 2040 er også styrende for barnehagene. Plan og utviklingsprosessen skal gjennomføres i to deler.

Første del handler om kvalitet og innhold i oppvekstområdet. I 2025/2026 har det vært jobbet i tråd med de utvalgte innsatsområdene i strategidokumentet for Oppvekst 2040:

- Alle barn, unge og familier opplever helhet og sammenheng i møte med kommunens tjenester.

- Alle har en naturlig plass i fellesskapet.
- Alle barn og unge skal utvikle robusthet.
- Alle barn og unge skal vokse opp i attraktive oppvekstmiljøer.

Arbeidet har blitt fulgt opp med utarbeiding av handlingsplaner og videre omstillings- og utviklingsarbeid i tjenestene.

Andre del av Oppvekst 2040 handler om framtidig barnehage- og skolestruktur.

Utvikling av systematisk arbeid på tvers er et prioritert område. Dette innebærer tverrfaglig arbeid på flere nivåer, både på individ og systemnivå. Det er fokus på utvikling av tverrfaglig helsefremmende og forebyggende arbeid, og for tidlig og helhetlig innsats, inn mot barn og unge. Arbeid innenfor Oppvekst 2040 bidrar godt i det helhetlige og tverrfaglige arbeidet.

Kommunens verdigrunnlag

HOVEDMÅL

- Østre Toten kommune skal være en attraktiv arbeidsgiver og ha en fleksibel organisasjon med rett kompetanse til å løse de oppgavene kommunen til enhver tid har.
- Østre Toten kommune skal være en fremtidsrettet organisasjon, hvor tidlig innsats, tverrfaglig samhandling og effektive tjenester er viktige faktorer

	Stolthet – Handlekraft – Mot – Samarbeid			
Verdigrunnlaget i Østre Toten sier ...	vi er stolte av å jobbe i Østre Toten kommune, hvor vi møter utfordringer med mot og optimisme	vi tør å utfordre oss selv og hverandre, tenke nytt og bry oss	vi er profesjonelle og samarbeider om gode løsninger	vi skal skape gode tjenester sammen med innbyggerne
Det betyr at vi (HVORFOR) ...	har en felles kultur som gjør oss robuste i møte med tjenestene vi leverer hver dag	håndterer utfordringer og driver forbedringsarbeid gjennom deling og læring	er beslutningsdyktige og gjennomfører det vi er blitt enige om	skal skape tjenester sammen med brukere innbyggere og politikere på tvers av organisasjon
For å lykkes ønsker Østre Toten kommune å (HVA).....	▪ ha myndiggjorte medarbeidere og mestringsorienterte ledere ▪ utvikle praksis for kompetanseoverføring og deling ▪ innføre helhetlig innsatstrapp ▪ lage rom for kontinuerlig utvikling av organisasjonen ▪ jobbe smartere og forenkle prosesser ▪ sikre kvalitet i tjenesteleveranse ▪ velge økonomisk bærekraftige løsninger ▪ utvikle helhetlig virksomhetsstyring ▪ utvikle robuste felles- og støttetjenester ▪ jobbe helhetlig og tverrfaglig			

Mål og tiltak for barnehagene i Østre Toten

Mål oppvekst: Alle barn skal ha et trygt og godt oppvekst- og læringsmiljø

Mål barnehage:

- Barnehagene skal jobbe med barns medvirkning i samsvar med FNs barnekonvensjon og ha et barnesyn som er forenlig med denne.
- Barnehagene skal jobbe for et trygt og godt læringsmiljø med utgangspunkt i lovteksten og kommunens plan for et trygt og godt barnehagemiljø.
- Barnehagene skal jobbe forebyggende, skaffe seg informasjon om det enkelte barns trivsel og relasjoner.

- Barnehagene skal ha fokus på tidlig innsats og tverrfaglig samarbeid.

Tiltak:

- Kompetanseheving, "Se barnet innenfra"-sertifisering.
- Sikre at alle ansatte har kunnskap om og kjennskap til barnehageloven og rammeplan gjennom at det jevnlig tas opp i barnehagens møtefora.
- Revitalisering av BTI.
- Hver barnehage har sin egen verdiplattform (barnesyn) som er forankret i lovverk.
- Tett samarbeid med foresatte.
- Observasjoner og kartlegginger.
- Aktiv bruk av aktivitetsplan (aktivitetsplikt).
- Dokumentasjon – prosedyrer.
- Tverrfaglige møter.
- Refleksjon i personalgruppen.
- Involver barna etter alder og modning.
- Møte alle med respekt.
- Class brukes i Lena FUS barnehage.
- Implementering av barnekonvensjon, vedtak skal vurderes opp mot barnas beste.

Mål Oppvekst: Bidra til robuste barn.

Mål barnehage:

- Alle barn skal oppleve naturlig tilhørighet og være selvsagte deltakere i fellesskapet.
- Barnehagene skal styrke samarbeidet mellom barnehagen og de foresatte, samt styrke de foresatte i sin rolle.
- Barnehagene skal jobbe for at barn har kompetanse på å takle utfordringer og motgang.
- Barn skal utvikle mestringsstrategier gjennom ulike opplevelser av mestring.
- Trygge rammer skal gi barna mulighet til å utvikle en positiv identitet, selvfølelse og egenverdi.
- Ansatte skal ha relasjonskompetanse.

Tiltak:

- Felles aktivitet i små grupper.
- Veilede foresatte: foreldresamtaler, inkludere foresatte, bruk av tverrfaglig team/tverrfaglig møte.
- God kjennskap til hvert enkelt barn.
- Gi utfordringer tilpasset modning og alder.
- Relasjonskompetanse: felles bevissthet, felles profesjonalitet/praksis.
- Kompetanseheving på relasjonskompetanse.
- God og bevisst ledelse i forhold til å stille krav og følge opp.
- Kompetent ledelse i alle ledd..
- Trygge rammer.
- Gode tilvenningsrutiner/tilknytningsrutiner, Hjemmebesøk, bli kjent dager, oppstarts samtale Foreldremøte nye barn.
- Gode overgangsrutiner.
- SBI metallisering.
- Voksne som trygg havn.
- Emosjonell veiledning.
- Besøksdager.

- Bevisstgjøre ansatte om å stå profesjonelt i barnas følelser.
- Legge til rette for mestring og utfordring, barns evne til risikovurdering.

Mål Oppvekst: Prioritere arbeid som styrker sosiale ferdigheter og språk

Mål barnehage:

- Barnehagene skal jobbe mot å sikre alle barn et barnehagetilbud av høy kvalitet, jamfør kompetansestrategien, med fokus på planlegging, observasjon og vurdering.
- Barnehage og skole skal sikre gode overganger og sammenheng i barns utdanningsløp.
- Barnehagene skal jobbe med barns medvirkning gjennom lek og deltakelse i fellesskapets aktiviteter. Aktivitetene skal oppleves meningsfulle og basert på barnas interesser.
- Barnehagene skal jobbe med å styrke barns språk, ha kunnskap om språkets betydning for relasjoner, vennskap, lek og læring.

Tiltak:

- Se barnet innenfra – satsning hele læringsløpet.
- Sikre kompetanseheving for alle ansatte gjennom digitalisering av kompetanseheving.
- Overgang barnehage – skole, forpliktelse og kunnskap (ikke personavhengig).
- Barnehagene har systematisk foreldreveiledning, hver barnehage innehar veilederkompetanse.
- Kunnskap om medvirkning – definere innholdet i begrepet.
- Bruke observasjon – ulike metodikk.
- Gode verktøy - varierte lekemiljøer (rommet).
- Aktiv bruk av kommunens språkfokusplan.
- Voksne som språklige forbilder.
- Felles opplevelser/aktiviteter/tur i små grupper.
- En av pedagogene i hver barnehage bør ha videreutdanning i spesialpedagogikk.

Satsningsområder i den enkelte barnehage.

	Satsningsområde	Mest fornøyd med
Bjørnsgård barnehage	Barn og traumer. Barn med Downs syndrom.	Vi har et personale som står samlet og som styrer mot felles mål. Dette er ikke nytt av året, men det er noe som er viktig for oss og som gjør at vi trives på jobb, som igjen blir bra for barna.
Bonderud-bakken Gårdsbarnehage	Språk og fortelling. Eventyr, høytlesning, samtaler og språkutvikling har fått stor plass. Lek . Vi arbeider med å skape gode rammer for barnas egen lek og med å bruke mindre grupper. Fysisk aktivitet og mestring. Barna skal få bruke kroppen og møte utfordringer som er tilpasset alder og utvikling. Dyrene og gården.	Trygge barn – trygge ansatte – en barnehage med høy trivsel og godt foreldresamarbeid. Barnehagen er full, og vi opplever at foreldrene i stor grad er fornøyde med tilbudet. Trygghet først – derfra kommer lek, utvikling, læring og mestring .

	Vi ønsker å videreutvikle arbeidet med gården og dyrene som en enda tydeligere del av det pedagogiske innholdet. Trygg oppstart. Vi har utviklet samarbeidet med foreldrene før og under oppstart. Vi har blant annet hatt besøksdager før sommerferien og lengre og mer fleksible oppstartsperioder gjennom august og ved behov inn i september. Samarbeid på tvers av avdelingene. Ombygging og endringer i barnehagen har gjort at avdelingene har samarbeidet tettere.	
	Satsningsområde	Mest fornøyd med
Eventyråsen barnehage	Se barnet innenfra (inkl. veiledning fra INN) Høyt og lavt, i samarbeid med fysioterapitjenesten. Lek. Barnehagens læringsmiljø og aktivitetsplikt.	Vi har opplevd Høyt- og lavt prosjektet som veldig fengende, med stort utbytte for barna. Det har vært gøy å se hvor stor utviklingen hos barna har vært, og særlig hos de som trenger det ekstra. Vi ser at flere av barna nå tør å ta større plass på andre områder også, som f.eks. i uteleken. Deltatt i tverrfaglige team, og klart å trygge foresatte nok til å delta i møtene. Veiledningskvelder med Bjørn Olav Larssen (INN), med stort faglig utbytte for hele personalgruppa.
Fredsvoll barnehage	Vi har satt sammen hjernevennlig praksis og lek, som har vært fokuset de siste årene, til livsmestring. Det gjelder livsmestring her og nå, men også i fremtiden. I hovedsak for barn, men dette vil alltid gjelde både foresatte og ansatte også!	Det viktigste vi har oppnådd er å sette det viktige temaet livsmestring på dagsordenen, både for barna her og nå, men også i det langsiktige perspektivet - robuste barn og (etter hvert) voksne. Livsmestring er et stort og omfattende område, og det gir så stor motivasjon for hvorfor vi gjør det vi gjør, når man vet hvor mye det kan påvirke, både for liten og stor.
Lena FUS barnehage	Lek – og skape gode lekearenaer. CLASS og effektive ledergrupper.	Vi har oppnådd gode resultater som barnehage på CLASS. Det vil si at vi har gode deltagende og tilstedeværende voksne som klarer å støtte, veilede og hjelpe barna i hverdagen. Det vil si at vi har «lekekloke» voksne.
Steiner-barnehagen	Barnehagens egenart innen språk. Barns psykososiale læringsmiljø. SBI. Rom og tid for lek og undring ute og inne.	Alle barn opplever et trygt og godt barnehagemiljø, og alle har til enhver tid noen å leke med om de vil. Med god voksenstøtte jobber vi med å skape robuste barn.
Hoffsvangen barnehage	Vi har hatt fokus på Høyt og lavt, Snakkepakken, repetert lesing og turdager med barna.	Gjennom å ikke sette opp mer aktiviteter enn vi makter å gjennomføre så har vi hatt gode resultater med å fullføre de tingene vi har satset på. Vi har reflektert,

	For ansatte har vi jobbet mye med VI-barnehage i samarbeid med Læringsmiljøteamet.	evaluert og delt resultatene med hverandre.
	Satsningsområde	Mest fornøyd med
Nordli barnehage	Vi har ikke hatt spesielle satsningsområder. Det har vært nødvendig å bruke mye tid på å skape trygghet både i de nye barnegruppene og i personalet. Vi har sett an og tatt ting litt på sparket – selvsagt ut ifra barnas perspektiv.	Vi opplever at vi har kommet godt i gang med å få en barnehage som oppleves trygg og god for barn, foreldre og ansatte. Vi er på rett spor til å bli en lærende barnehage i tråd med rammeplanen.
Oliviabakken barnehage	Alle barn skal ha et trygt og godt oppvekst og læringsmiljø: Bidra til robuste barn. Prioritere arbeid som styrker sosiale ferdigheter og språk. Tilvenning for overgang mellom avdelingene. Tidlig samarbeid med besøksdager og felles aktiviteter, samt måltider inne på den eldste avdelingen. Barna som skal bytte avdeling har blitt kjent med barnegruppa, ansatte, rom og rutiner før oppstart på ny avdeling.	Samarbeid på tvers av avdelinger: (Økt forståelse for hverandres arbeidsoppgaver/arbeidshverdag, trygghet for barna og ressursutnyttelse). Økt fokus på aktivitetsplaner for at alle barn skal ha et trygt og godt barnehagemiljø – oppnår at tiltakene virker.
Kolbu barnehage	Vi har jobbet med "Høyt og Lavt, Rekomp, SBI og tverrfaglig samarbeid/innsats - blant annet kurs vedrørende barns traumer.	Et svært høyt nærvær er opprettholdt gjennom året som igjen har bidratt til et godt og velfungerende personalsamarbeid der vi har samarbeidet tett på tvers av teamene for å få hverdagen til å fungere best mulig. Vi har jobbet godt forebyggende med flere familier og samarbeidene instanser til barnets og foreldrenes beste.
Kapp barnehage	Vi har jobbet med SBI og REKOMP.	Vi har fått en felles forståelse av hva det vil si å se bak adferden til barna. Det å kunne møte dem og gi dem forståelse gjennom de store følelsene, det å kunne hjelpe barna å sette ord på følelsene sine.
Vilberg barnehage	I tillegg til fagområdet «språk, kommunikasjon og tekst», som er vektlagt mer jevnlig gjennom året enn andre fagområder, har vi i år fortsatt deltagelse i prosjektet «Høyt og lavt i barnehagen», i samarbeid med fysio-/ ergoterapitjenesten. Målet har vært å arbeide mer systematisk med temaet, og vi har arbeidet etter et årshjul med nytt område hver måned. Vi har fortsatt pga gode erfaringer fra året før. Dette treffer jo bra ift fagområdet «kropp, bevegelse, mat og helse». Videre er lek et satsningsområde som blir mye vektlagt i alle grupper.	Vi opplever at arbeidet med «Høyt og lavt i barnehagen» har gitt store positive resultater i barnegruppene, både når det gjelder bevegelsesglede og robusthet generelt, selv om det ikke er målbart i den forstand, men vi ser det også i lek og relasjoner mellom barna.

Oppsummering

Det finnes i dag mindre nasjonalt tilgjengelig datagrunnlag om kvalitet i barnehagesektoren enn det gjør for skolesektoren. Kunnskapsgrunnlaget i barnehagen bygger derfor i større grad på kvalitative vurderinger og subjektive erfaringer. Med utgangspunkt i det kunnskapsgrunnlaget som er presentert i rapporten, samt et godt samarbeid med barnehagene, viser det at det arbeides systematisk, målrettet og godt med kvalitetsutvikling i sektoren.

Kommunens 12 barnehager tilbyr tjenester av god kvalitet og gir et mangfoldig tilbud til barn og foresatte. Barnets beste ligger til grunn for arbeidet i barnehagene, og det arbeides kontinuerlig med å videreutvikle trygge, gode og inkluderende læringsmiljøer for alle barn.

Gjennom et variert og helhetlig pedagogisk tilbud bidrar barnehagene til å gi kommunens barn en god start på utdanningsløpet. Dette arbeidet gir et godt fundament for videre læring og utvikling. Samtidig er det avgjørende å ivareta barndommens egenverdi ved å gi rom for lek, utforskning og aktiviteter som lar barna være til stede i øyeblikket og oppleve mestring og glede i hverdagen.

Barnehagekontoret, 22.09.2026.

Merete Narum

Barnehagesjef